

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, менеджменту та комерційної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТИКА ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ

Освітня програма Екологія
Спеціальність 101 Екологія
Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Етика державного службовця
Викладач (-і)	Липчанський Володимир Олександрович, Тушевська Тетяна Володимирівна
Контактний телефон викладача	(0522) 390584
Е-mail викладача	Липчанський Володимир Олександрович lindervlad92@gmail.com Тушевська Тетяна Володимирівна tushevskayatv@gmail.com
Формат дисципліни	Денна, заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	moodle.kntu.kr.ua Distance learning CNTU
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, <i>розміщеному на інформаційному стенді кафедри</i> та moodle.kntu.kr.ua курс <u>Етика державного службовця</u> Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є комплекс етичних відносин між представником державної влади і громадянином, куди входить механізм міжособистісної взаємодії, проблеми та конфлікти, соціальні та професійні стосунки.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна теорія професійної етики на державній службі. 2. Особистість державного управлінця. <p>Запорукою поступального суспільного розвитку та результативного державного управління є становлення професійних, високоефективних, стабільних та авторитетних владних інститутів, діяльність яких базується на чітких моральних та професійно-етичних принципах і нормах. У процесі побудови правової, демократичної, соціальної держави значимість етичних аспектів діяльності державних управлінців суттєво зростає. Довіра громадян до влади, спроможність державних управлінців ефективно та етично коректно виконувати своє соціальне призначення стають визначальними факторами продуктивних суспільних взаємодій та конструктивного розвитку суспільства.</p> <p>Як спеціалізована професійна діяльність людини державна служба містить в собі неповторні ситуації, протиріччя, які необхідно вирішувати в самому процесі діяльності і які нерідко є предметом цієї діяльності. Ця обставина вимагає від державного службовця дотримуватися в практичній діяльності особливих, жорсткіших моральних принципів і норм.</p> <p>Етика державного службовця розглядається як ставлення до праці і характеризує нормативно вироблені рамки професійних відносин. Вона визначає правила для всієї державної адміністрації у внутрішніх і зовнішніх відносинах, у відносинах із політичною владою; ставлення до фінансовоматеріальних ресурсів держави; відносини із споживачами державних послуг; розв'язання конфлікту інтересів тощо. У широкому розумінні етику державних службовців науковці розкривають через принципи відповідальності (персональної і «командної») і відкритості, які характеризують і етику керівництва. Етика державних службовців характеризується як спосіб регулювання індивідуальної та колективної поведінки і узгоджується із культурою та субкультурою груп і установ.</p> <p>Етика державного службовця в загальному розумінні включає в себе: етичні моменти прийняття державних рішень; взаємодії між структурами управління різних ешелонів</p>	

влади (виконавчої, законодавчої, судової) і рівень культури виконання цих рішень; етику відносин між представниками державного управління (влади) й окремими громадянами.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування науковометодологічних, і теоретико-практичних навичок здобувачів вищої освіти у сфері етики державного службовця. Ознайомлення з системою загальнотеоретичних та практично-орієнтованих знань, вмінь і навичок; опосередкування управлінської діяльності, з її властивостями, змістом, формами та сферами здійснення до проблем сьогодення. Оволодіння студентами комплексом сучасних систематизованих знань про сутність публічної служби, її організацію і функціонування, завдання та функції, а також перспективи розвитку, умінь та навичок, необхідних для професійної діяльності по забезпеченню виконання повноважень органів публічної адміністрації та якісному наданню громадянам адміністративних послуг.

4. Результати навчання (компетентності)

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади та принципи управлінської деонтології;
- категорійно-понятійний апарат науки, його специфіку та закономірності функціонування в сфері суспільно-правових відносин;
- питання нормативно-правового регулювання;
- особливості етики професійної діяльності державного службовця;
- міжнародні стандарти цієї діяльності;
- специфіку формування позитивного іміджу державної служби;
- особливості наукових досліджень в галузі державної служби та державного управління;

вміти:

- застосовувати набуті знання щодо професійної культури в практичній діяльності;
- створювати позитивний імідж державної служби;
- оцінювати і робити відповідні висновки щодо професійної культури осіб уповноважених на виконання функцій держави.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Види занять	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	28
самостійна робота	48

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	101 Екологія	2	вбірковий

Тематика курсу

Тема	Кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль I. Загальна теорія професійної етики на державній службі

Тема №1. Професійна етика: специфіка, проблематика, місце в системі етичного знання	1	2	2
Тема №2. Законодавче регулювання правил етики на національному рівні	2	2	4
Тема №3. Мораль і корупція	-	2	4
Тема №4. Етична інфраструктура державного управління	2	4	4

Тема №5. Діловий та службовий етикет у державному управлінні	1	2	4
Тема №6. Конфлікти інтересів на державній службі: етичні аспекти	1	2	2
Тема №7. Етика ділового спілкування	1	2	4
Модуль II. Особистість державного управлінця.			
Тема №8. Етичні засади взаємовідносин державних службовців і громадян	2	2	4
Тема №9. Культура слухання	-	2	4
Тема №10. Взаємовідносини у колективі державних управлінців	1	2	4
Тема №11. Складові службової репутації керівника	2	2	4
Тема №12. Значення дотримання норм професійної етики керівником органу публічної влади	-	2	4
Тема №13. Професійне навчання з питань етики поведінки	1	2	4
Заг.	14	28	48
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах ЦНТУ і визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ, затвердженим Вченою радою, протокол № 2 від 30.10.2017 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою, протокол №6 від 26.02. 2018 р.) – <i>текст розміщений на офіційному веб - сайті університету www.kntu.kr.ua</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання студентами заочної форми навчання письмової домашньої контрольної роботи за індивідуальним варіантом відповідно до порядкового номера студента за списком в навчальних журналах академгрупи. Максимальна оцінка роботи – 30 балів. Завдання та вимоги до виконання контрольної містяться в Навчально-методичному комплексі викладача		
Вимоги до самостійної роботи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача. 2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу. 3. Самостійна підготовка до модульного контролю та заліку. <p>У процесі підготовки за темами (питаннями) курсу, що віднесені для самостійного опрацювання, студентам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових понять та термінів. Обов'язковим вважається ведення студентами робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових понять і термінів.</p> <p>У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи студентів денної форми навчання та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує проведення поточних контрольних робіт, тестування та модульного контролю.</p> <p>Самостійна робота студентів заочної форми навчання передбачає самостійне вивчення окремих питань тем за методичними вказівками викладача. Студент повинен опрацювати необхідний обсяг навчальної літератури та нормативно-правових</p>		

	актів. У ході засвоєння програми курсу, під час підготовки до іспиту, студентам рекомендується звертатись до першоджерел (міжнародних нормативно-правових актів, Конституції України, законів, наказів, інструкцій міністерств та інших нормативно-правових документів) і до монографічної літератури, в якій висвітлено основні погляди на відповідні проблеми, наводяться та аналізуються нормативно-правові акти.
Практичні заняття	Система оцінювання практичних занять визначена Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ, затвердженим Вченою радою, протокол № 2 від 30.10.2017 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою, протокол №6 від 26.02. 2018 р.) – <i>текст розміщений на офіційному веб - сайті університету www.kntu.kr.ua</i>
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються Положенням про рубіжний контроль успішності і сесійну атестацію студентів ЦНТУ, затвердженим Вченою радою, протокол № 3 від 27.11.2017 р. – <i>текст розміщений на офіційному веб - сайті університету www.kntu.kr.ua</i>
7. Політика курсу	
<p>Університет – це організація, яка суворо дотримується усіх вимог законодавства, стандартів і правил та очікує від своїх студентів відповідної поваги і дотримання правових норм. Університет гарантує забезпечення рівних прав усім студентам незалежно від їхнього соціального статусу, статі, віку, національності, релігійних та інших уподобань і сподівається, що взаємовідносини між самими студентами, студентами і викладачами, а також студентами та іншими членами суспільства базуватимуться на взаємоповазі та загально визнаних принципах культури, моралі і етики.</p> <p>Студент старанно і чесно навчається з метою здобуття високоякісної освіти і навичок для задоволення своїх потреб, вимог держави, роботодавців, суспільства.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Василевська Т. Е. Етика державного управління : підручник / Т. Е. Василевська, В. О. Саламатов, Г. Б. Марушевський ; за заг. ред. Т. Е. Василевської. – К. : НАДУ, 2015. – 204 с. 2. Етика державного службовця. Навч.-метод. посібник. / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Упор.: Л.А.Чабак. – Чернігів: ЦППК, 2011. – 15 с. 3. Етика ділового спілкування : [Навч. метод. посіб. для студ. ВНЗ.] / Харченко С. Я., Краснова Н. П., Юрків Я. І.; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ. : Вид-во ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 507 с. 4. Ідеальний державний службовець: як його сформулювати? [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://chinovnik.ad3.info/category/analit/. – Назва з титул. екрану. 5. Калюжний Р. А. Окремі аспекти запобігання корупції в системі державної служби України / Р. А. Калюжний, В. Д. Гавловський, І. Г. Андрущенко // Науково-практичний журнал – 2007. – № 15 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://mndc.naiu.kiev.ua/Gurnal/15text/g15_06.htm. – Назва з титул. екрану. 6. Льюис К. У. Этический вызов на государственной службе / К. У. Льюис // Государственная служба. Зарубежный опыт. – Вып. 5. – М. : РАГС, 1995. – С. 1–98. 7. Малахов В. А. Етика : курс лекцій : навч. посіб. / В. А. Малахов. – [2-ге вид., переробл. і допов.]. – К. : Либідь, 2000. – 384 с. 8. Норми етики в управлінні : матеріали укр.-америк. симпозіуму 24–25 трав. 1994 р. – К. : ІДУС, 1994. – 106 с. 	

9. Оболенський О.Ю. Державна служба: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2003. - 344 с.
10. Організаційна культура : навч.-метод. посіб. / уклад. : А. В. Ліпенцев, В. М. Князев, Т. Е. Василевська ; за заг. ред. В. М. Князева. – К. : Вид-во НАДУ, 2007. – 44 с.
11. Про засади запобігання та протидії корупції : Закон України від 7 квітня 2011 р. № 3206-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3206-17>. – Назва з титул. екрану.
12. Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця : Наказ Голодержслужби України від 04.08.2010 № 214 (Зареєстровано в Мініюсті України 11 листопада 2010 р. за № 1089/18384) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1089-10>. – Назва з титул. екрану.
13. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року №2493-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.
14. Про правила етичної поведінки : Закон України від 17 трав. 2012 р. № 4722-VI // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 45. – Ст. 1739. – С. 82.
15. Рудакевич М. І. Етика державних службовців : монографія / М. І. Рудакевич. – К. : Вид-во НАДУ, 2003. – 360 с.
16. Чмут Т. К. Етика ділового спілкування : навч. посіб. / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка. – К. : Вікар, 2003. – 223 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
17. Яремін І.І. Аспекти етичних правил поведінки публічних службовців: навчально-методичний посібник / І.І. Яремін. – Івано-Франківськ: ІФОЦППК, 2016. – 68с.